

İklim değişikliği nedeniyle 10 yılda buzulların yüzde 2'si eridi

Küresel iklim değişikliği, 10 yılda 2 milyar 720 milyon ton buzun erimesine neden oldu.

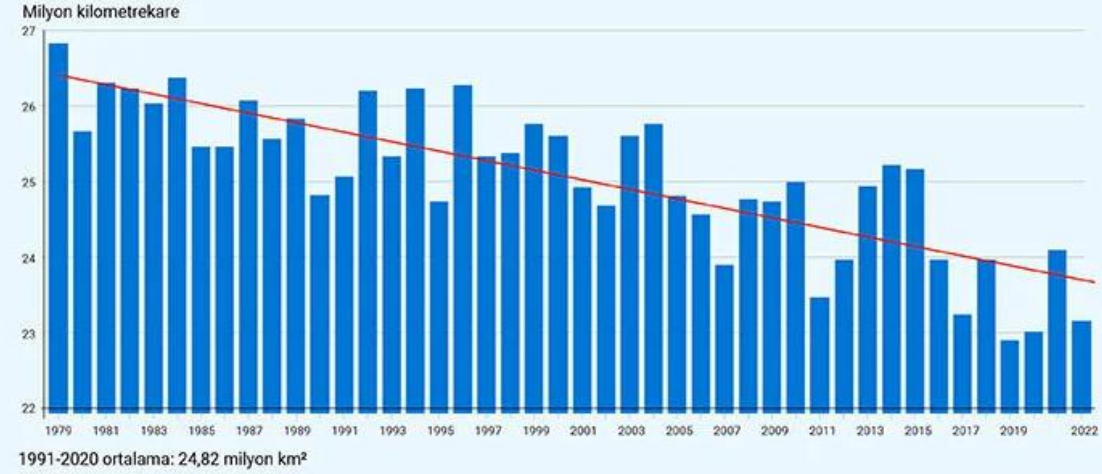
En çok buzul kaybının yaşandığı Alaska'da 80 bin tondan fazla buzulun eridiği belirtilen araştırmada, buna, sıcak havanın yol açtığına dikkat çekildi.

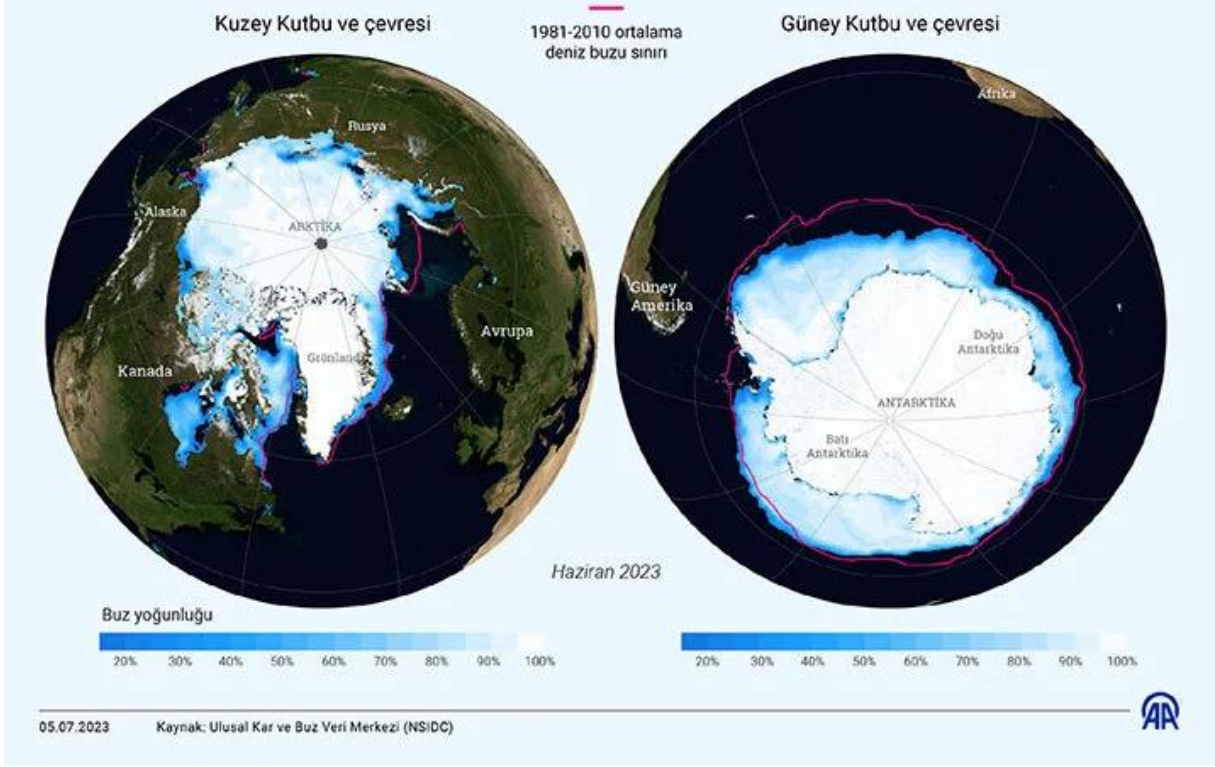
Milyonlarca kişinin içme suyu ve tarımda sulama için bağlı olduğu buzullarda yaşanan değişimin ne kadar hızlı olduğunu gözlemlemenin önemine işaret edilen araştırmada, buzulların beyaza yakın sayılan açık renginin güneş ışınlarını yansıtarak dünyanın serinlemesini desteklediği belirtildi.

İklim değişikliği nedeniyle her 10 yılda buzulların yüzde 2'den fazlası eriyor

Temmuz

■ Toplam küresel deniz buzu — 10 yıllık eğilim

<https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/iklim-degisikligi-nedeniyle-10-yilda-buzullarin-yuzde-2si-eridi/2882846#>

Eriyen Antarktika Buzu 2050'ye Kadar Derin Okyanus Akıntısının Yavaşlamasına Neden Olabilir

Avustralyalı bilim insanları tarafından yapılan yeni araştırma, sadece 30 yılda %40'lık bir yavaşlamanın dünyanın iklimini yüzyıllar boyunca değiştirebileceğini gösteriyor.

Yeni araştırmaya göre, Antarktika çevresindeki buzların erimesi, derin okyanus akıntısının hızlı bir şekilde yavaşlamasına neden olacak. Bu yavaşlama ise beraberinde dünyanın iklimini değiştirebilecek ve deniz seviyesinin yükselmesini hızlandırabilecek.

Araştırma, seragazi emisyonlarının bugünkü seviyelerde devam etmesi durumunda okyanusun en derin kısımlarındaki akıntının yalnızca 30 yıl içinde %40 oranında yavaşlayabileceğini öne sürüyor.

Bilim insanlarının söylediğine göre bu, deniz seviyelerini yükseltebilecek, hava durumunu değiştirebilecek ve deniz yaşamını hayati bir besin kaynağından mahrum bırakabilecek bir dizi etki yaratabilir.

<https://www.iklimhaber.org/eriyen-antarktika-buzu-2050ye-kadar-derin-okyanus-akintisinin-yavaslamasına-neden-olabilir/>

Uzmanlar, iklim değişikliği ve küresel ısınmanın etkisiyle Türkiye'deki kara buzullarının eriyerek yüzde 30-35 oranında küçüldüğünü, gidişatın devamı halinde, 50 yıl içinde tüm dağ ve vadi buzullarının yok olacağını belirtiyor.

Boğaziçi Üniversitesi İklim Değişikliği ve Politikaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetim Kurulu Üyesi Prof. Dr. Murat Türkeş, Türkiye'de çok net bir şekilde dağ buzullarının ve Ağrı'daki takke buzunun son 50 yılda hızlı bir şekilde eridiğini, geri çekildiğini ve küçüldüğünü söyledi.

"Özellikle Himalayalar'da, Ant Dağları'nda zaman zaman yaşanan ani kar ve buz erimeleri sellere, akar su taşkınlarına ve heyelanlara neden oluyor. Çok daha uzun süreli etki olarak ise buzullar eridiğinde dağlık alanlar daha fazla aşınıyor böylece yavaş da olsa yer kabuğundaki bizim izostatik denge dediğimiz denge bozuluyor. Bunlar en geniş küresel ölçekte izlenen etkiler olarak söylenebilir. Eğer buzullar zaman içinde tümüyle yok olursa, bu; su kaynaklarının azalması, orman üst sınırındaki alpin çayırların kuruması, oradaki habitatın bozulması ve yüzyıllardır göçerlik yoluyla hayvanlarını otlatan, hayvancılıkla uğraşan göçerlerin olumsuz etkilenmesi anlamına geliyor."

<https://www.aa.com.tr/tr/yesilhat/iklim-degisikligi/turkiyenin-kara-buzullari-kuresel-isinma-nedeniyle-yok-olma-riski-altinda/1820660>

Himalaya buzullarının 2010'dan bu yana önceki on yıla kıyasla yüzde 65 daha hızlı erimesi ve küresel ısınma nedeniyle azalan kar örtüsü, bölgede yaşayan yaklaşık 2 milyar kişinin tatlı su kaynağına erişimini olumsuz etkileyebilir.

<https://www.aa.com.tr/tr/dunya/himalaya-buzullarinin-hizla-erimesi-1-9-milyar-insanin-tatli-suya-erisimini-etkileyebilir/2926648>

1990'larda dünyada yılda 0,8 trilyon ton buz erirken geçtiğimiz yıllarda bu 1,2 trilyon tona yükseldi

İklim değişiminin etkisiyle yükselen küresel sıcaklık nedeniyle dünyadaki buz tabakası günümüzde 1990'lardan çok daha hızlı eriyor.

The Cyrosphere isimli bilimsel dergide yayınlanan bir rapora göre, 1990'ların ortalarından bu yana 28 trilyon ton buz tabakası ve buzul eridi. Yıllık bazdaki erime hızı 1990'lardan yüzde 57 daha hızlı oldu. 1990'larda dünyada yılda 0,8 trilyon ton buz erirken geçtiğimiz yıllarda bu 1,2 trilyon tona yükseldi.

Raporun yazarlarından Leed Üniversitesi Buzulbilimcisi Thomas Slater, 30 yılda görülen bu hızlanmanın beklenmedik bir durum olduğunu belirtti.

<https://tr.euronews.com/2021/01/25/arast-rma-buz-tabakas-1990-lardan-yuzde-50-daha-h-zi-eriyor>

Kuzey Kutbu'nda 1 yılda İstanbul'un 3'te 1'i kadar buz eridi

Türkiye'nin Kuzey Kutbu'na 3'üncüsünü düzenlediği Ulusal Arktik Bilimsel Araştırma Seferi kapsamında bilim insanları, izledikleri seyir rotalarında eriyen ve koparak denize karışan buzulların takibini yaparak küresel iklim değişikliğinin sonuçlarını gözlemledi.

Alınan verilere göre, 2022 ve 2023'ün temmuz aylarının ortalama deniz buzunu dağılımı incelendiğinde yaklaşık yüzde 3'lük bir azalma gözlemlendi. Bu oran, **İstanbul'un 3'te biri boyutunda veya 215 bin futbol sahası büyüklüğünde** deniz buzunun eriyerek denize karıştığını ifade ediyor.

https://www.ntv.com.tr/teknoloji/kuzey-kutbunda-1-yilda-istanbulun-3te-1i-kadar-buz-eridi,t_z1zsY4wUGISzRiMKEUw

Buzul örtüsünün erimesi tonlarca metan gazını açığa çıkarıyor

Grönland kıyılarında yapılan analizler, buzul örtüsünün erimesinin yoğun miktarda metan gazını açığa çıkardığını ortaya koydu.

<https://www.aa.com.tr/tr/bilim-teknoloji/buzul-ortusunun-erimesi-tonlarca-metan-gazini-aciga-cikariyor/1358213>

Felaket dünyanın dört bir yanını etkiliyor: Himalayalar'daki buzul erimesi son 40 yılda 10 kat hızlandı

İnsan faaliyetleri ve küresel ısınma gezegenimizi her geçen tüketmeye devam ediyor. Bilim insanları, dünyanın en yüksek sıradağları olan Himalayalar'daki buz kaybının son 40 yılda 10 kat hızlandığını keşfetti. Uzmanlar, bu durumun küresel deniz seviyelerinde yükselişe neden olarak kıyı topluluklarını tehdit ettiği konusunda uyardı. Ayrıca, bölge ülkelerinin temel geçim kaynağı olan tarımsal faaliyetleri bozduğu için yüz milyonlarca kişinin tehdit altında olduğu açıklandı.

<https://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/felaket-dunyanin-dort-bir-yanini-etkiliyor-himalayalardaki-buzul-erimesi-son-40-yilda-10-kat-hizlandi,7cS12JyXD0Ky8rmR3uAMwQ/LKAvDuscZkeyj3wWqFkGwA>

İklim değişikliğine bağlı kuraklık çölleşme riskini artırıyor:

Trakya Üniversitesi Doğal Afet Yönetimi Uygulama ve Araştırma Merkezi (TÜDAM) Müdürü Prof. Dr. Mehmet Ali Kaya, AA muhabirine Dünya Çölleşme ve Kuraklıkla Mücadele Günü'nün farkındalık ve bilinçlenme açısından önemli bir gün olduğunu söyledi.

Çölleşmenin su kaybına bağlı olarak toprağın kuruması ve kuraklık sonucu oluştuğunu dile getiren Kaya, son yıllarda etkisini oldukça hissettiren küresel iklim değişikliğinin çölleşme riskini artırdığını vurguladı.

<https://www.aa.com.tr/tr/gundem/iklim-degisikligine-bagli-kuraklik-collesme-riskini-artiriyor/2616154>

YÜKSEK SICAKLIKLAR ABD'Yİ SERT VURDU

ABD'nin batısındaki bazı bölgelerde bu yıl rekor kıran sıcaklıklar görüldü ve bu sıcaklıklar - şiddetli kuraklık koşullarıyla birlikte onlarca büyük orman yangını tetikledi

<https://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/kuresel-isinma-ve-orman-yanginlari-arasinda-nasil-bir-iliski-var,rA070Dd6dE688iKgHoa2EA/eyTMYNxGU0q2H-ibzgyKiA>

İklim değişikliği: Avrupa'da bu yıl görülen aşırı yağışlar 'insanların neden olduğu küresel ısınmanın sonucu'

Bilim insanları, Temmuz ayında Avrupa'da ölümlere yol açan sellere büyük oranda iklim değişikliğinin yol açtığını söylüyor.

Almanya, Belçika ve Avrupa'nın diğer bölgelerindeki seller en az 220 kişinin hayatını kaybetmesine yol açtı. Çok fazla yerleşim yerinde sular birçok Őeyi sürüklerken hasara da yol açtı.

Bilim insanları ve araştırmacılar, bu tip aşırı yağışların Batı Avrupa'da görülme olasılığının küresel ısınmayla birlikte dokuz kat arttığını söylüyor.

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-58312958>

Sera gazlarının atmosferde kontrolsüz bir şekilde artması sebebiyle daha fazla oranda güneş ışını sera gazlarıyla tutularak yeryüzünün ısınmasını sağlıyor. Sera etkisinin artması **Küresel Isınma** ve iklim değişikliğine neden oluyor. **Küresel Isınma** sebebiyle buzullar eriyor, deniz seviyesi yükseliyor, yeryüzünde büyük miktarlarda su kütleleri buharlaşıp atmosfere karışıyor ve sıcaklık-basınç farkından dolayı şiddetli rüzgarlar meydana geliyor. Bu da şiddetli yağmurları, fırtınaları ve tsunamileri beraberinde getiriyor.

<https://havakalitesi.ibb.gov.tr/Icerik/bilgi/kuresel-isinma-sera-etkisi>

Küresel ısınma etkisi: “Türkiye’nin iklimi gelecekte Mısır’a benzeyebilir”

Küresel ısınmanın etkileri her geçen yıl kendisini daha da fazla hissettirirken, Türkiye’nin yakın gelecekte Mısır’la aynı iklim özelliklerini taşıyabileceği ifade edildi. İklim değişikliği nedeniyle subtropikal kuşağın gittikçe kuzeye doğru genişlediğini söyleyen uzmanlar, Anadolu’da ekosistemlerin bozulma tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna dikkat çekiyor.

<https://www.ntv.com.tr/turkiye/kuresel-isinma-etkisi-turkiyenin-iklimi-gelecekte-misira-benzeyebilir,eH9VxlhT40q4GsGPC1ZjYA>

İklim krizi Çin'i vurdu!

Çin'in güneyinde ölümcül hortum etkili oldu. 5 kişi öldü, 33 kişi yaralandı. Bei Nehri'nin 50 yılın en yüksek seviyesine ulaşması, seli tetikledi. 141 fabrika da hasar gördü.

<https://www.cnnturk.com/dunya/iklim-krizi-cini-vurdu-2109698>

İklim Krizi: Danimarka ineklerin metan salımını yüzde 30 azaltan yem katkı maddesini sübvansedecek

Karbondiyoksitten daha güçlü bir sera gazı olan metan, ineklerde ve diğere geviş getiren hayvanlarda sindirimin doğal bir yan ürünü olarak atmosfere salınıyor.

Henüz herhangi bir iklim düzenlemesine tabi tutulmayan çiftçiler ve süt endüstrisi karbon vergisinin üretimi azaltmaya ve çiftlikleri kapatmaya zorlamasından endişeli.

<https://tr.euronews.com/2024/04/16/iklim-krizi-danimarka-ineklerin-metan-salimini-yuzde-30-azaltan-yem-katki-maddesini-subvan>

Uzmanlar, yetişkin kutup ayılarının 255 güne kadar a kalabildiklerini fakat yavruların açlığa uzun süre açlığa dayanamadıklarını söylüyor.

Totonto niversitesi'nden Dr. Peter Molnar, kutup ayılarının küresel ısınmanın simgesi haline geldiğini belirterek, "Kutup ayıları şimdiden dünyanın tepesinde oturuyor. Buzlar erirse gidecek yerleri kalmayacak" dedi.

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-53483354>

Ülkemizde Yaşanabilecek Olası Bir İklim Krizinde Nesli Tükenme Tehlikesi Altına Girecek 10 Hayvan:

1. Akdeniz Foku

Ülkemizden en çok Foça görülen Akdeniz Foku, Akdeniz ve Karadeniz'de yaşayan tek fok türüdür. Çevre kirliliği ve bilinç avlanma yüzünden soyları tükenmekle karşı karşıyadır.

2. Su Maymunu

Bataklık bölgelerde yaşayan bu hayvanlar kürkleri yüzünden insanların hedefi haline gelmiştir. Sayıları gittikçe azalan su maymunları olası bir iklim krizinde tamamen yeryüzünden silinme tehdidiyle karşı karşıyalar.

3. Karakulak

Yırtıcı bir hayvan olan Karakulak Türkiye'nin güneyinde yaşar. Ancak sayıları gün geçtikçe azalmıştır.

4. Kızıl Akbaba

Genel olarak Akdeniz bölgesinde bulunan Kızıl Akbabaların sayıları hızla azalmaktadır. Özellikle yüksek dağları kendine mesken edinen bu hayvanlar ne yazık ki önlem alınmazsa yeryüzünden tamamen silinebilir.

5. Yaban Kedisi

Türkiye'nin kuzey ormanlarında yaşayan yaban kedileri genel olarak ağaç ve kütük kovuklarında barınırlar. Sayıları her geçen gün azalmaktadır.

6. Kelaynak

Şanlıurfa'nın sembollerinden biri olan Kelaynaklar da ne yazık ki olası bir iklim krizinde tamamen yok olacak hayvanlar sınıfına giriyor.

7. Deniz Kaplumbağası

Akdeniz sahillerine yayılmış olan deniz kaplumbağaları Köyceğiz Dalyan sahilinde sıklıkla görülür.

Ancak yanlış avlanma, sahillerin işgali ve deniz kirliliğinden dolayı sayıları oldukça azalmıştır. Bir iklim krizi yaşanırsa tamamen yok olacak olmaları çok üzücü.

8. Toy Kuşu

Türkiye'nin en büyük kuş türüdür. İriliğinden dolayı gözde ve kolay av olduğu için kaçak avcılık ve habitat kaybı türün yok olma sürecini hızlandırmıştır. Bu güzellikler kaybolmamalı.

9. Boz Ayı

Nesli tehlike altında olan boz ayılar, koruma altına alınmıştır.

10. Ala Geyik

Koruma altına alınan bu hayvanların sayısı önlemler sayesinde 500'ü geçmiştir. Ancak olası bir iklim krizinde bu sayı oldukça yetersiz kalacaktır.

<https://onedio.com/haber/ulkemizde-yasanabilecek-olasi-bir-iklim-krizinde-nesli-tukenme-tehlikesi-altina-girecek-10-hayvan-990204>

Karbon ayak izi, her insanın ulaşım, ısınma, enerji tüketimi veya satın aldığı her türlü ürün neticesinde atmosfere yayılmasına neden olduğu karbon miktarını anlatmak üzere kullanılan bir terimdir.

Aslında karbondioksit ve diğer sera gazları atmosferimizde oluşumundan beri vardır ve tıpkı sera gibi ısıyı içeride tutarak dünyayı yaşanabilir kılmıştır. Yirminci yüzyılda endüstriyellemenin başlamasıyla bu gazların atmosferdeki miktarı artmış, küresel ortalama sıcaklık daha çok ısının tutulması ile yükselmiştir. Bunun sonucu da karşımıza son yıllarda iyice kendini hissettiren iklim değişikliği olarak çıkmaktadır. Bizler her gün yaptığımız faaliyetler ile bu sera gazlarının salınımına neden olmakta ve dünyanın geleceğini etkilemekteyiz. Bu etki de bizim karbon ayak izimizdir.

<https://yalova.csb.gov.tr/karbon-ayak-izi-nedir-haber-42218>